

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/7-1/7

Датум:

09.03.2017.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I. ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Бранимир Станковић, доцент
2. Др Бобан Арсенијевић, ванредни професор
3. Др Маја Вукић, доцент

2. Одлука Већа департмана за српски језик број 10/7-1-72 од 08. децембра 2016. године.

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Милена Радован Радокановић
2. Година уписа на мастер академске студије
2014/2015.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије филологије (модул српски језик)

III. НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

Семантичко и синтаксичко слагање код двородних именица треће Стевановићеве врсте

IV. ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидаткиње Милене Радокановић под насловом „Семантичко и синтаксичко слагање код двородних именица треће Стевановићеве врсте“ бави се питањем семантичке и синтаксичке конгруенције именица попут *присталица*, *ухода*, *муштерија*, *убица* и сл. Ове именице у номинативу јединине имају наставак -а, те би у складу са тим требало да се са осталим реченичним конституентима (атрибутом, предикатом или релативном заменицом у служби везника) формално слажу као и све остале именице женског рода (нпр. *добра муштерија*). Међутим, како могу упућивати и на мушке екстралингвистичке референте, у језику је дозвољена (а у случају неких именица чак и преовладавајућа) и семантичка конгруенција, што би значило да конгруентни конституенти преузимају семантичка, мушка обележја (*добар/добри муштерија*). Централни проблем који је кандидаткиња испитивала јесте у којој мери природни пол говорника/говорнице може утицати на избор граматичког рода у случајевима када из контекста није јасан природни пол референта именице. Теза је написана на 78 страна, организована је у осам поглавља и садржи десет табела. У наставку следи кратак приказ појединачних поглавља.

Прво, уводно поглавље упознаје читаоце са предметом рада, истраживачким хипотезама, најзначајнијим резултатима спроведеног експеримента, те закључцима до којих ће се доћи након интерпретације добијених резултата.

Друго поглавље даје исцрпан преглед досадашње срб(окроат)истичке литературе на ову тему. Велики број аутора бавио се питањем двородних именица: Томо Маретић, Милка Ивић, Михаило Стевановић, Владимир Анић, Лили Лашкова, Јадранка Гвоздановић, Стјепан Бабић, Бранислав Остојић, Мирослав Николић, Томислава Бошњак Ботица и Милвиа Гулешић-Маџхата, Живојин Станојчић и Љубомир Поповић, Душка Кликовац, Дина Томић, Рада Стијовић и Гревил Корбет. Истраживања ових лингвиста заснована су на различитим корпусима и речничкој литератури, али нема систематског испитивања ових именица на различитим синтаксичким позицијама.

У трећем поглављу рада кандидаткиња представља методологију спроведеног продукцијског експеримента, своје радне хипотезе, профил испитаника и испитаница, сам ток тестирања и његове потенцијалне недостатке. Креће се од претпоставке да се двородне именице могу класификовати у најмање три групе: именице које ће говорници већином слагати као именице мушког рода, именице које „нагињу“ женском роду и „мешовите“ именице. У случају последњег типа (именице негативне конотације *ухода*, *будала*, *варалица* и *издајница*), претпоставило се да ће природни пол испитанике/испитанице имати утицаја на избор рода конгруираног реченичног члана, и то тако да ће мушки говорници већином додељивати женски род и обрнуто. Друга хипотеза је да порекло говорника (призренско-тимочки или косовско-ресавски дијалекат) неће имати утицаја у овом погледу.

Четврто поглавље даје текстуални и табеларни приказ добијених резултата. Потврђена је хипотеза о могућности класификовања овим именица у поменуте типове, с тим што се показало да одређене лексеме треба сврстати у други тип од претпостављеног.

У петом поглављу извршена је детаљна анализа резултата експеримента. Посебно важно је откриће да се резултати не слажу са Корбетовом (2006) хијерархијом слагања, која претпоставља да вероватноћа појављивања семантичког слагања расте идућу удесно по постулираном низу *атрибут* < *предикат(ив)* < *релативна заменица* < *лична заменица* (детаљније о резултатима в. следећу тачку Извештаја).

Шесто поглавље тезе сумира целокупни рад, у седмом поглављу приложен је материјал коришћен током експеримента, а у осмом поглављу пописана је стручна литература коришћена током израде мастер рада.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/7-1/7

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

09.03.2017

V. ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ, ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Мастер рад кандидаткиње Радокановић доноси четири значајна закључка:

1) Двородне именице треће Стевановићеве врсте могу се класификовати у најмање три групе. Именице *вођа*, *судија* и *убица* имају доминантно семантичко слагање. Именице *алапача*, *кукавица* и *муштерија* имају доминантно синтаксичко слагање. Коначно, именице *ухода*, *будала*, *варалица*, *изојаца*, *скитница* и *присталице* доносе највише колебања код изворних говорника и регуларно имају оба облика конгруенције.

2) Код последњег типа именица пол говорника/говорнице у извесној мери може имати утицаја на избор граматичког рода конгруентних конституената реченице, али тако да говорник/говорница пројектује сопствени пол, што је обрнуто од радне хипотезе кандидаткиње.

3) Порекло говорника нема значајног утицаја на избор приликом слагања, макар када су у питању призренско-тимочки и косовско-ресавски дијалекат.

4) Корбетова (2006) хијерархија слагања не предвиђа у потпуности тачно који облик слагања ће се појавити (када су у питању двородне именице треће Стевановићеве врсте), будући да је у резултатима истраживања било двоструко више случајева конгруирања које није у складу са хијерархијом.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Приказ и тумачење резултата истраживања у потпуности задовољава критеријуме нивоа једног мастер рада. Поред тога што кандидаткиња показује висок степен познавања и разумевања стручне литературе, те принципа и правила у примењеној научној методологији, евидентан је и сасвим задовољавајућ ниво интерпретације добијених резултата.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

Мастер теза „Семантичко и синтаксичко слагање код двородних именица треће Стевановићеве врсте“ у потпуности је урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме и садржи све битне елементе.

Оригиналан допринос науци огледа се у чињеници да се датом проблему до сада није прилазило експериментално, да су добијени резултати на основу којих је могућа израда типологије истраживаних лексема, те у чињеници да је постављено питање заснованости Корбетове (2006) хијерархије слагања.

Мастер рад кандидаткиње Радокановић нема значајних садржинских или техничких недостатака.

VI. ПРЕДЛОГ

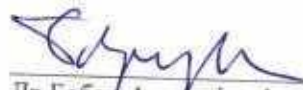
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидатку одобри јавна одбрана
- да се мастер рад враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
- да се мастер рад одбија

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Бранимир Станковић, доцент

Др Бобан Арсенијевић, ванредни професор

Др Маја Вукић, доцент